

ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО ФАКТОРИ РИЗИКІВ

1. ВВЕДЕННЯ

- 1.1. Згідно вимог законодавства особи, які здійснюють професійну діяльність на ринках капіталу та організованих товарних ринках, повинні повідомити Клієнтів та потенційних Клієнтів про фактори ризиків, пов'язані із здійсненням операцій на ринках капіталу та організованих товарних ринках.
- 1.2. Враховуючи наведене, АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ»¹, юридична особа за законодавством України, ідентифікаційний код юридичної особи: 22868414, місцезнаходження: Україна, 03117, місто Київ, проспект Перемоги, будинок 67 (надалі – «Банк») розробило цю Декларацію про фактори ризиків (надалі – «Декларація»).
- 1.3. Цією Декларацією про фактори ризиків Банку інформує Клієнта та потенційного Клієнта про ризики, які пов'язані із здійсненням операцій на ринках капіталу та організованих товарних ринках, та попереджає Клієнта та потенційного Клієнта про можливі втрати (як частково, так і повному розмірі) грошових коштів та/або фінансових інструментів при проведенні операцій на ринках капіталу.
- 1.4. Під факторами ризиків, вказаними у цій Декларації, розуміються обставини, які можуть призвести до часткової або повної втрати грошових коштів та/або Фінансових Інструментів Клієнта, у тому числі внаслідок зниження вартості Фінансових Інструментів.

2. ОПИСИ РИЗИКІВ

- 2.1. Ризики, що пов'язані зі здійсненням операцій на фондовому ринку (ринку цінних паперів), можна виокремити фінансові та нефінансові ризики.
- 2.2. До фінансових ризиків, зокрема, відносяться:

¹ Ліцензія на провадження професійної діяльності на ринках капіталу – діяльності з торгівлі фінансовим інструментами, а саме: брокерської діяльності серія АЕ № 185093 від 12 жовтня 2012 року, строк дії необмежений, видана Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку на підставі Рішення № 870 від 02 жовтня 2012 року; субброкерської діяльності з 01 липня 2021 року відповідно до Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 420 від 23 червня 2021 року, Ліцензія на провадження професійної діяльності на ринках капіталу – діяльності з торгівлі фінансовим інструментами, а саме дилерської діяльності серія АЕ № 185094 від 12 жовтня 2012 року, строк дії необмежений, видана Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку на підставі Рішення № 870 від 02 жовтня 2012 року.

- 2.2.1. ринковий ризик – імовірність виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів унаслідок несприятливої зміни курсів іноземних валют, процентних ставок, вартості Фінансових Інструментів. До ринкових ризиків відносяться:
- 2.2.1.1. ціновий ризик – можливість часткової або повної втрати грошових коштів, Фінансових Інструментів через зміну вартості Фінансових Інструментів внаслідок коливання ринкових цін;
 - 2.2.1.2. валютний ризик – можливість часткової або повної втрати грошових коштів, Фінансових Інструментів через зміну вартості Фінансових Інструментів внаслідок зміни курсу однієї валюти стосовно іншої;
 - 2.2.1.3. процентний ризик – можливість часткової або повної втрати грошових коштів, Фінансових Інструментів через зміну вартості Фінансових Інструментів внаслідок несприятливих змін ринкових ставок;
- 2.2.2. Кредитний ризик – наявний або потенційний ризик негативної зміни вартості активів (портфеля активів) Клієнта внаслідок неспроможності емітентів (контрагентів) виконувати свої зобов'язання, зокрема, з виплати відсотків та/або основної суми боргу у відповідності до строків та умов фінансової угоди (проспекту емісії/умов випуску).
- Під час аналізу кредитного ризику емітента (контрагента) необхідно оцінити імовірність дефолту емітента (контрагента); суму, що піддається ризику; величину можливих втрат при настанні несприятливої події. При цьому, Кредитний ризик щодо державних цінних паперів також передбачає ризик держави, який виникає через особливості економіки, соціального ладу та політичного устрою держави-позичальника.
- 2.2.3. Ризик Ліквідності – наявний або потенційний ризик негативної зміни вартості активів (портфеля активів) Клієнта через неможливість купівлі або продажу активів у визначеній кількості за середньо-ринковою ціною за короткий термін. До Ризиків Ліквідності відносяться:
- 2.2.3.1. ризик ринкової ліквідності – можливість часткової або повної втрати активів через неможливість купівлі або продажу активів у потрібній кількості за достатньо короткий період часу в силу погіршення ринкової кон'юнктури;
 - 2.2.3.2. ризик балансової ліквідності – наявний або потенційний ризик виникнення дефіциту грошових коштів або інших високоліквідних активів для виконання зобов'язань перед інвесторами/контрагентами.
- 2.3. Здійснення операцій на строковому ринку та операцій з маржинальної торгівлі пов'язане з підвищеним рівнем фінансових ризиків, що зумовлено такими особливостями:
- 2.3.1. у випадку, якщо на фондовому ринку (ринку цінних паперів) чи на строковому ринку виникла ситуація, яка є несприятливою для маржинальної позиції Клієнта або позиції Клієнта на строковому ринку, існує імовірність втрати у короткий термін значної частини активів, що використовуються як забезпечення для договорів в рамках операцій з маржинальної торгівлі або як гарантійне забезпечення на строковому ринку;

- 2.3.2. за умов несприятливого для Клієнта коливання цін на Фінансові Інструменти для підтримки відкритих маржинальних позицій Банк може вимагати довнесення у короткий термін додаткових грошових коштів або Фінансових Інструментів в розмірі, який необхідний для підтримки відкритих позицій (це може бути значна сума). Якщо Клієнт не зможе внести необхідні грошові кошти або Фінансові Інструменти у встановлений термін, такі позиції можуть бути закриті зі збитком для Клієнта. У такому випадку всі витрати має прийняти на себе Клієнт;
- 2.3.3. внаслідок умов, які виникають на ринку, може виникнути ситуація, яка унеможливило закриття відкритої позиції Клієнта. Це можливо, наприклад, якщо при швидкій зміні цін торги на організованому ринку капіталу призупинені або обмежені;
- 2.3.4. неплатоспроможність Банку (недостатність суми гарантійного забезпечення) може спричинити закриття позиції Клієнта.
- 2.4. До нефінансових ризиків, що пов'язані зі здійсненням операцій на фондовому ринку, зокрема, відносяться:
- 2.4.1. юридичний ризик (правовий) – імовірність виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів унаслідок змін норм законодавства, через можливість їх неоднозначного тлумачення, унаслідок визнання недійсними умов договору у зв'язку з їх невідповідністю вимогам законодавства України, через невиконання вимог законодавства, ринкових стандартів, правил добросовісної конкуренції, правил етики, виникнення конфлікту інтересів, відсутності або скасування нормативно-правових актів, що регламентують здійснення операцій на фондовому ринку;
- 2.4.2. операційно-технологічний ризик – наявний або потенційний ризик, що виникає через недоліки корпоративного управління, системи внутрішнього контролю або недосконалу роботу інформаційних технологій і процесів обробки інформації з точки зору керованості, універсальності, надійності, контролюваності і безперервності роботи.
- 2.4.3. Технічні ризики – ризики, що можуть бути пов'язані з виникненням проблем у роботі інформаційних, комунікаційних, електронних та інших систем, а також з порушенням рекомендацій з використання прав доступу до торгової платформи (логіну та паролю), в тому числі через їх недостатній захист, включаючи збій у роботі програмного та/або технічного забезпечення, обладнання, інформаційних систем, засобів комунікації та зв'язку, порушення цілісності даних та носіїв інформації, несанкціонований доступ до інформації сторонніх осіб та інше. Клієнт приймає на себе ризики фінансових втрат, що можуть виникнути внаслідок збоїв в апаратних засобах, програмному забезпеченні та внаслідок неякісного зв'язку зі сторони Клієнта та/або третіх осіб, щодо яких Банк не має можливості контролю (банки, організовані ринки капіталу, депозитарні установи, Центральний депозитарій, Розрахунковий центр тощо).
- 2.5. Клієнт інформується про те, що на фондовому ринку існують також ризики, що не пов'язані прямо з діями Банку і Клієнта та конкретним фінансовим інструментом – системні ризики, які відображають здатність фінансового ринку як системи або окремих його складових (ринок цінних паперів, депозитарна система, система клірингу та розрахунків тощо) виконувати свої функції. Такі ризики не можуть бути диверсифіковані.
- 2.6. Крім того, Клієнт повідомляється про існування таких ризиків як:

2.6.1. Політичні ризики.

Такі фактори, як зовнішні чи внутрішні конфлікти, перевороти та расова і національна напруженість, можуть створити політичну нестабільність.

Політична нестабільність може суттєво вплинути на здатність емітента приносити прибуток та мати прибутковість на фондовому ринку загалом. Більше того, зміни на політичній арені можуть вплинути на здатність репатріації капіталу, дивідендів, отриманого прибутку і на право власності на фінансові інструменти.

2.6.2. Екологічні ризики.

Так, недотримання міжнародних стандартів щодо охорони навколишнього середовища та запобігання забрудненню, включаючи промислове, може спричинити фінансові санкції та витрати на очищення, які можуть бути накладені на компанії-емітенти, що забруднюють навколишнє середовище.

2.6.3. Ризики у зв'язку зі зміною клімату.

Економіка може бути чутлива до впливу екологічних та кліматичних змін, а також катастроф техногенного характеру.

Такий ризик може бути відчутним з огляду на відносну економічну важливість кліматично чутливих галузей, наприклад, сільське господарство, відсутність належного управління надзвичайними ситуаціями та обмежені людські та фінансові можливості для реагування на екстремальні погодні умови та стихійні лиха.

Екстремальні погодні умови (незалежно від того, чи пов'язані вони зі зміною клімату) та інші стихійні лиха можуть призвести до соціальних криз, включаючи голод, епідемію та екологічну міграцію, і можуть мати суттєвий несприятливий вплив на прибуток інвестора, а також на економічні умови в цілому. Крім того, органи державної влади можуть накладати суворі штрафи на емітентів, які відповідають за забруднення, що може негативно вплинути на дохід інвестора.

2.6.4. Економічні ризики.

Такі ризики пов'язані із основними макроекономічними проблемами, включаючи гіперінфляцію, державний дефіцит, безробіття, надмірну залежність від діяльності одного або декількох секторів, нестабільні процентні ставки, дефіцит основної сировини та збільшення рівня бідності.

Економічна політика та реформи можуть бути прийняті з інших причин, крім довгострокового макроекономічного середовища для емітентів будь-яких цінних паперів, та тривалих періодів серйозних економічних зривів, які потенційно можуть призвести до повного економічного колапсу. Погана інфраструктура, включаючи, без обмеження, телекомунікаційні та транспортні системи, а також неефективний банківський сектор, можуть перешкоджати розвитку бізнесу. Обмежена пропозиція внутрішніх заощаджень в поєднанні з відсутністю механізмів та установ, за допомогою яких можна легко залучити новий капітал, може спричинити проблеми з отриманням фінансування. Існує також високий рівень зовнішнього боргу, який у разі збереження може послабити економічну ситуацію.

Державна політика може мати інтервенціоністський характер, що може вплинути на функціонування відповідного ринку капіталу, включаючи банківський сектор та фондовий ринок. Політика державних процентних ставок (спрямована, наприклад, на контроль інфляції чи стимулювання економічного зростання) також впливатиме на результати діяльності відповідного фондового ринку, оскільки більш високі процентні ставки можуть зробити інвестиції в акції менш привабливими і навпаки.

- 2.7. Також, при провадженні професійної діяльності на ринках капіталу – діяльності з торгівлі фінансовими інструментами в інтересах Клієнта потенційно може виникнути конфлікт інтересів (наявність у особи особистого інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень) з одного боку Банку, а саме його фахівців, посадових осіб, власників та/або пов'язаних з ними осіб, та з іншого боку інтересів Клієнта, якщо дії або бездіяльність Банку можуть призвести до несприятливих наслідків для Клієнта.
- 2.8. У разі, коли Банк діє одночасно в інтересах двох або більше клієнтів, також потенційно може виникнути конфлікт інтересів таких клієнтів, якщо виконання доручень одного клієнта може нанести шкоду майновим або немайновим інтересам іншого (інших) клієнтів. До джерел потенційного конфлікту інтересів можна віднести:
- 2.8.1. здійснення Банком одночасно операцій в інтересах Клієнта та у власних інтересах або в інтересах різних клієнтів з ідентичними цінними паперами або іншими Фінансовими Інструментами;
 - 2.8.2. надання фінансових послуг або здійснення дилерських операцій з пов'язаною особою Банку;
 - 2.8.3. виконання Банком доручень Клієнта з купівлі, продажу або міни таких самих Фінансових Інструментів, які знаходяться у власності Банку цінними паперами або його пов'язаних осіб.
- 2.9. Для запобігання виникненню конфлікту інтересів Банк відповідно до законодавства та внутрішніх документів вживає наступні заходи:
- 2.9.1. у першу чергу виконує операції з фінансовими інструментами за договорами та разовими замовленнями клієнтів у порядку їх надходження, якщо інше не передбачено Генеральним договором або Замовленням, а потім операцій у власних інтересах з такими самими ЦП або іншими фінансовими інструментами;
 - 2.9.2. у разі наявності у Банку зацікавленості, яка перешкоджає йому виконати договір та/або разове замовлення Клієнта на найвигідніших для останнього умовах, Банк негайно повідомляє про це Клієнта з подальшим письмовим підтвердженням Клієнта про отримання такого повідомлення засобами зв'язку, визначеними Генеральним Договором;
 - 2.9.3. посадова особа Банку, що є пов'язаною особою стосовно Клієнта (потенційного Клієнта), не приймає самостійно рішення про встановлення ділових відносин або проведення операцій за участю такого клієнта; у разі прийняття Банком рішення про обслуговування пов'язаної особи, умови надання послуг не відрізняються від звичайних;

- 2.9.4. Банк забезпечує захист інформації та вживає всіх необхідних заходів для запобігання несанкціонованому доступу та використанню інформації з обмеженим доступом.
- 2.9.5. При отриманні Банком від Клієнта Замовлення на купівлю або продаж певних ЦП, якщо такі ЦП знаходяться у власності Банку або він зацікавлений у їх придбанні, Банк повідомляє про це Клієнта. У разі надання згоди Клієнтом купити ЦП безпосередньо у Банку або продати їх йому, Банк укладає з Клієнтом дилерський договір, а Клієнт анулює Замовлення.

3. ІНШЕ

- 3.1. Перелік можливих ризиків при здійсненні операцій на фондовому ринку (ринку цінних паперів), визначений у цій Декларації, що є невід'ємною частиною цього Генерального договору, не є вичерпним.
- 3.2. Звертаємо Вашу увагу на те, що ця Декларація не розкриває інформації про всі ризики на фондовому і строковому ринку внаслідок різноманітності ситуацій, що виникають або можуть виникнути.
- 3.3. Підписавши цю Декларацію Клієнт засвідчує, що він повідомлений про фактори ризиків, усвідомлює всі пов'язані з ризиками наслідки та приймає на себе перелічені вище та інші ризики, які пов'язані зі здійсненням операцій на фондовому ринку України.
- 3.4. Клієнт зобов'язується та підтверджує, що він розуміє та погоджується з тим, що Банк не має можливості попередити його про всі існуючі ризики. Відповідно, Клієнт підписанням цієї Декларації підтверджує та зобов'язується, що уся та будь-яка відповідальність, пов'язана з виникненням ризиків, лежить на Клієнті.
- 3.5. Клієнт розуміє, що успішний минулий досвід не визначає та не гарантує фінансові результати у майбутньому. Також, будь-який фінансовий успіх інших осіб не гарантує отримання таких же результатів для Клієнта.
- 3.6. З моменту підписання між Банком та Клієнтом Генерального договору про надання інвестиційних послуг дана Декларація є невід'ємною його частиною.